

[Undervisningsministeren.]

1) Indførelse af hjemmel til at optage ansøgere, som ikke har højere forberedelseseksamen eller studentereksamen, men som har en anden tilsvarende uddannelse. Når blot det er sikkert, at grundlaget er i orden, vil det være rimeligt at lade sådanne ansøgere begynde læreruddannelsen uden videre. Der åbnes her endnu en adgangsvej.

2) En styrkelse af samtidsorienteringen, ved at alle studerende på egen hånd skal læse en skriftlig fremstilling af samtidens problemer, og ved at dele af denne fremstilling indgår i de fag, de berører. Ordningen er den samme som for idéhistorie i gymnasiet, og jeg er overbevist om, at den opgave at udarbejde en sådan fremstilling — og holde den à jour — vil virke tillokkende på adskillige forfattere.

3) Indførelsen af en adgang for visse studerende til fritagelse for den ellers obligatoriske undervisning i sang. En sådan fritagelsesadgang blev foreslået af læreruddannelsesudvalgets flertal, men udgik af majforslaget ud fra den betragtning, at alle studerende kunne have gavn af denne undervisning. Det har imidlertid vist sig, at sang- og musiksagkundskaben lægger megen vægt på, at bestemmelsen kommer med, og jeg har derfor optaget den i dette lovforslag.

Om de mere formelle ændringer henviser jeg til bemærkningerne til lovforslaget.

Den debat om den fremtidige læreruddannelse, der fulgte efter offentliggørelsen af udvalgsbetænkningen og fremsættelsen af lovforslaget i maj, har samlet sig om visse hovedpunkter. Jeg har ikke ment det rigtigt på forhånd at ændre lovforslaget ud over det, jeg har nævnt, men jeg vil her pege på nogle af de spørgsmål, det efter min opfattelse må være særlig nærliggende at drøfte i folketingsudvalget og under den øvrige behandling i det høje ting:

1) Forholdet mellem helhedsuddannelse og specialisering. I lovforslaget har man søgt at nå en balance ved at kombinere en bredere almindelig uddannelse med faglige og pædagogiske specialer. Det er vigtigt, at hele folkeskolen dækkes af denne uddannelse. Jeg er meget sikker på, at en videregående specialisering gående over i en egentlig opdeling af læreruddannelsen i flere uddannelser med henblik på undervisning på forskellige alderstrin uundgåeligt vil sætte skranker i skole-

forløbet, der må betragtes som uønskelige, netop når udviklingen i folkeskolen går i retning af et udelt — men selvfølgelig differentieret — forløb.

2) Studieformerne. Lovforslaget bygger her på tanken om friere studieformer med mindre klasseundervisning end nu — og i det hele taget mere varierende undervisningsformer — og med mere ansvar hos den enkelte studerende. En konsekvens af sådanne studieformer er, at de studerendes udbytte af uddannelsen i højere grad må vurderes ved afslutningen. Tanken om friere studieformer er imidlertid knyttet til et ønske om at lægge øget vægt på de studerendes tilegnelse af selvstændige og hensigtsmæssige arbejdsmetoder — det er nødvendigt, hvis de skal kunne følge med i den fremtidige udvikling inden for deres fag — og jeg ser det derfor som en særlig opgave at finde frem til sådanne former for prøver, som kan fremme arbejdsmetoder af denne art hos de studerende og virke tilbage på studiet ved at hjælpe med til at give selve kundskabstilegnelsen en levende og livsnær form.

Et spørgsmål, det kunne være ganske interessant at berøre i denne forbindelse, er, om udviklingen, kan føre til, at seminarieuddannelsen i større udstrækning bliver anvendt i andre erhverv end lærergerningen, sådan at der kunne tænkes at opstå et behov for en slags læreruddannelse uden praktikundervisning, som jo alene sigter på egentlig lærervirksomhed. Dette er dog næppe noget, der kan få betydning ved overvejelserne om den her foreslåede læreruddannelse.

3) Fagrækken. Om den har der været fremsat mange synspunkter, og jeg vil i denne forbindelse kun nævne, at kulturministeriet og undervisningsministeriet på initiativ af kulturudvalget for ganske nylig har holdt en konference med en bred deltagerkreds, hvor man drøftede de musiske fags stilling i skolen med særligt henblik på udformningen af den nye læreruddannelse. På denne konference blev værdien af de musiske fag og af en musisk islet i undervisningen i det hele taget fremhævet med betydelig vægt, og det er min opfattelse, at de synspunkter, der fremkom om disse spørgsmål, i høj grad må indgå i overvejelserne om udformningen af de kommende studieplaner for seminarierne, eventuelt ved